

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.849/2016/19.szám

A tanács tagjai: . Havasi Péter a tanács elnöke

. Udvary Katalin előadó bíró

. Zumbók Péter bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

Horváth & Kecskeméti Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Horváth Géza ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Farkas Gabriella pártfogó ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.246/2015/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Környéki Törvényszék 23.P.23.822/2012/57.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az alperes a felülvizsgálati eljárásban pervesztes lett.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes 2010. augusztus 2-án bántalmazta a felperest, amelynek következtében a felperes a jobb kéz I. ujj középpercének a körömágy roncsolódásával is járó nyílt törését, a bal váll, a bal mellkasfél és a bal fül zúzódását szenvedte el. A sérült körömágyat, valamint részlegesen a végperc csontot műtéti úton kellett eltávolítani. Az első műtétet követően a felperes sérült ujját még további négy alkalommal kellett műteni, a maradandó sérülés 30%-os mértékben

csökkenti a felperes munkaképességét. A bíróság jogerős ítélettel megállapította az alperes bűnösségét a felperes sérelmére elkövetett maradandó fogyatékoságot okozó testi sértés büntettségében.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes a keresetében a személyhez fűződő jogai megsértésének megállapítását és az alperesnek az ettől való eltiltásra kötelezését kérte, továbbá igényelte a sérüléssel összefüggő vagyoni és nem vagyoni kárának megtérítését is.
- [3] Az alperes az ellenkérelmében a keresetet 15.000 forint élelemfeljavítási költség és 35.000 forint háztartási kisegítői költség tekintetében elismerte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság az ítéletében megállapította, hogy az alperes a felperes sérelmére 2010. augusztus 2-án elkövetett maradandó fogyatékoságot okozó testi sértés büntettségével a felperes személyhez fűződő jogait megsértette és kötelezte az alperest 1.683.460 forint tőke, valamint ezen belül 1.077.300 forint után a 2013. január 1-jétől, és 600.000 forint után a 2010. augusztus 2-ától járó törvényes mértékű késedelmi kamatok megfizetésére. Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest továbbá, hogy fizessen meg a felperesnek 2014. december 1-jétől havi 25.000 forint tőkét, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a felperesnek a fizikai jellegű kézsérüléssel összefüggésben mérlegeléssel 400.000 forint, míg a pszichés károsodásával összefüggésben 200.000 forint nem vagyoni kára merült fel, ezért az alperest összesen 600.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte. Utalt arra, hogy a felperes a nehezebb háztartási munka tekintetében folyamatosan háztartási kisegítőre szorul, ezért a járadék iránti követelést megalapozottnak tartotta és annak mértékét mérlegeléssel havi 25.000 forintban állapította meg, és emellett rendelkezett az egyéb vagyoni kárigényekről.
- [5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta és az alperes tőkemarasztalásának összegét 1.593.380 forintra, a kamatösszegek közül az 1.077.300 forintot 993.380 forintra, a 2014. december 1-jétől fizetendő járadékot 18.000 forintra szállította le és ennek megfelelően rendelkezett az első-, illetőleg a másodfokú perköltség viseléséről. A másodfokú bíróság az ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a fellebbezés a nem vagyoni kártérítés iránti kereset elutasítása tekintetében

alaptalan, a háztartási kisegítői költség tekintetében pedig részben alapos, figyelembe véve azt, hogy a felperes a speciális, finom kézmozgásokat nem igénylő háztartási munkákat el tudja végezni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatásának elrendelését kérte. Másodlagos kérelme a jogerős ítélet megváltoztatására, a járadékigényt elutasító és a kártérítés, továbbá a nem vagyoni kártérítés összegét a károsulti közrehatásra tekintettel 95%-kal mérséklő ítélet meghozatalára irányult, figyelembe véve a Kúriának a vagyoni kárigényre vonatkozó felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasító végzését, illetőleg az alperes által korábban elismert követeléseket. Jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 3. §-ának (2) bekezdését, 163. §-ának (1) bekezdését, 177. §-ának (1) bekezdését, 206. §-ának (1) bekezdését, 221. §-ának (1) bekezdését, valamint 252. §-ának (2) bekezdését. Az alperes hivatkozott arra, hogy a jogerős ítéletben a bíróság iratellenesen a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan mérlegelésével hozta meg döntését.
- [7] Az alperes szerint a bíróságnak nemcsak azt kell megindokolnia, hogy milyen bizonyítékokra alapítja döntését, hanem arra is utalnia kell, hogy mely bizonyítási indítványok és milyen okból kerültek elutasításra. Az első fokon eljáró bíróság nem indokolta meg, hogy a szakértői vélemény kiegészítését miért nem rendelte el a terheléses vizsgálatra, illetőleg a felperes korábban bekövetkezett három autóbalesetével kapcsolatos sérülések elkülönítésére. Nem indokolta továbbá az alperesnek a tanúvallomások mérlegelésével kapcsolatos álláspontját, illetőleg annak elvetését sem. A bíróság nem adta kellő indokát annak, hogy a Ceglédi Városi Bíróságon az 5.P.20.751/2011/11. szám alatt előterjesztett orvosszakértői véleményt miért nem fogadta el, illetőleg a becsatolt CD és fényképfelvételeket miként mérlegelte. Az alperes álláspontja szerint a fizikai terhelési vizsgálat külön szakkérdés, így arra külön szakértő kirendelése vált szükségessé, amely nem volt mellőzhető, az alperes ugyanis mindvégig hivatkozott arra, hogy a kialakult állapothoz a sértett maga is hozzájárult és károsodásának egy része nem az alperes által okozott sérülés egyenes következménye. Utalt arra is, hogy a felperes által igénybe vett gyógyszerek listájában a fájdalomcsillapító nem szerepel, miként a pszichiátriai gyógyszerek sem, ezért a bíróság iratellenesen és okszerűtlenül vonta le azt a következtetést, hogy a sérülés következményeként a felperesnek pszichés egészségromlása alakult ki. A körelőzmény ismeretének hiányában lehetetlen objektíven megállapítani a sérülés maradandóságának mértékét, az pedig logikátlan, hogy a bíróság a sérülés bekövetkezéséhez időben

közelebb álló szakértői véleményben rögzített egészségkárosodás helyett a jóval későbbi időpontban készült szakvéleményben rögzített mértéket vette figyelembe. Az orvosszakértői vélemény más betegségekkel együtt határozta meg az össz-szervezeti egészségkárosodás mértékét 30%-ban. A másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelését, ennek hiányában a másodfokú bíróság is mulasztott. A tényállás teljes körű felderítéséhez elengedhetetlenül szükséges a károsulti közrehatás tisztázása. Az alperes szerint a felperes a könnyebb vagy nehezebb háztartási munkák tekintetében folyamatos háztartási kisegítőre nem szorul. Súlyosan sérti az alperes jogait, hogy a bíróság egyösszegű kártérítés és járadék formájában is kötelezte az alperest a kártérítés megfizetésére. A megítélt kárösszeg kamatainak megfizetése is rendkívül megterhelő a jogvita elhúzódására tekintettel. Az olyan mértékű és összetételű kártérítés, amely a károkozó életkörülményeit nehezíti, nem szolgálhatja a kompenzáció célját. Nem hárítható az alperesre a felperes egyéb megbetegedéseivel járó hátrányok kompenzálása, illetőleg értékelni kell, hogy a felperes pszichés károsodásának a baleseti sérüléstől független egyéb okai is vannak. Mindezeket is figyelembe véve az alperes a felülvizsgálati kérelmében a járadékfizetési igényt megalapozatlannak tartja és annak elutasítását kérte, valamint a közrehatásra tekintettel a vagyoni és nem vagyoni kártérítés 95%-kal történő mérséklését. A felülvizsgálati kérelem szerint ezért 79.669 forintban határozható meg a károkozás napjától számított esedékességgel a felperest megillető kártérítés mértéke. Amennyiben a Kúria az alperes okfejtését nem fogadja el, úgy az alperes kérte a rendőrségi jelentések hivatalbóli beszerzését a felperes családi vitái, verekedései tekintetében, valamint a felperes kórtörténetének teljes feltárását.

- [8] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Álláspontja szerint a jogerős döntés megalapozott és a bíróság eleget tett az indokolási kötelezettségének. A felperes kiemelte, hogy az alperes a büntetőeljárás során beszerzett és kiegészített szakértői vélemény megállapításait nem kifogásolta, a kiegészített szakértői vélemény egyértelműen megállapította, hogy a szakvélemény és az alperes által átadott felvételek között ellentmondás nem bizonyítható, a felperes korábban elszenvedett sérülései az állapotát nem befolyásolják. Az alperes a kiegészítő szakértői véleményre tett észrevételében a szakvélemény kiegészítését, illetve más szakértő kirendelését nem indítványozta, mindezekre is tekintettel a szakvélemény meggyőző és megalapozott, teljes mértékben alkalmas arra, hogy az ítélkezés alapjául szolgáljon. A felperes a jogerős ítélet megváltoztatására irányuló felülvizsgálati kérelmet is alaptalannak tartotta, mert az alperesnek a károsulti közrehatásra való hivatkozása teljes mértékben megalapozatlan.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése és 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott része a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.
- [10] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [11] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott az eljárási szabályok megsértésére és ezekre alapítva a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésének indokoltságára. A jogvita elbírálása érdekében a bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az orvosszakmai kérdések tisztázása érdekében a Pp. 177. §-ának (1) bekezdése alapján igazságügyi szakértőt rendelt ki. A szakértői bizonyítás teljes körű és aggálytalan, más peradatokkal is összhangban álló, kiegészítésére nem volt szükség, a Pp.-nek a szakértői bizonyításra vonatkozó szabályai nem sérültek. A jogerős döntés a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésén alapul, az egyes bizonyítékok értékelését az elsőfokú ítélet indokolása követhetően és részletesen tartalmazza és a másodfokú ítélet indokolása is, az elsőfokú ítélet megváltoztatására alapot adó tényeket. A szakértői vélemény alapján megállapítható volt, hogy a felperes milyen egészségkárosodást szenvedett a balesettel összefüggésben, illetőleg, hogy ennek milyen következményei vannak. Ezt más bizonyítékok - így a tanúk vallomásai - is alátámasztották, miként azt is, hogy a felperes milyen munkák tekintetében és milyen mértékben szorul kisegítőre. Nem annak van jelentősége, hogy a CD és a fényképfelvételeket csak a szakértő látta, hanem annak, hogy a felvételek irreleváns tevékenységre vonatkoznak. Figyelemmel a rendelkezésre álló bizonyítékokra a járadéknak a jogerős ítélettel korrigált változtatása nem jogszabálysértő.
- [12] A bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján a személyhez fűződő jogok megsértését megalapozottan állapította meg. A Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 76. §-a, 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja, valamint a Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdése alapján a felperes a személyhez fűződő jogai megsértése miatt nem vagyoni kárának megtérítését igényelhetette. A nem vagyoni kártérítés nem különleges jogkövetkezménye a személyhez fűződő jog megsértésének, ahogyan erre a másodfokú bíróság utal. Nem vagyoni kárigény esetén a bíróságnak azt a kárpótlást kell megállapítania, amely a károsultat ért nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges. Ennek meghatározásánál a személyi sérelem súlyát, következményeit, a károsodáskor fennálló ár- és értékviszonyokat, valamint a bírói gyakorlat összehasonlításra alkalmas más ügyekben hozott döntéseit kell mérlegelni. A bíróság a jogerős ítéletben a

felperes egészségkárosodásának jellegét, súlyát, a kialakult hátrányokat jól értékelte, a nem vagyoni kártérítésnek az egyébként is mérlegeléssel meghatározott mértéke a felülvizsgálati eljárásban sikerrel nem támadható, a nem vagyoni kártérítés mértéke eltúlzónak nem tekinthető. Bár az elsőfokú bíróság a hátrányokat szétválasztva és nem együttesen értékelve állapította meg a nem vagyoni kártérítés mértékét, ennek azonban az érdemi döntésre kihatása nincs. A felülvizsgálati kérelemben a nem vagyoni kártérítés csökkentése kapcsán kifejtett álláspont téves, jogilag értékelhető közrehatás nincs, az alperes egyébként nem is részletezte, hogy a közreható magatartást miben látja.

Záró rész

- [13] A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezései a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértőek, ezért azokat a Kúria a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [14] A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére és a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd által képviselt alperes a felülvizsgálati eljárásban pervesztes lett.

Budapest, 2017. február 1.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző
HM